

(reizende) Tafel Leegstand Boerderijen

een initiatief van Stichting Ijssellandschap en Ijsselhoeven

Gerard Hendrix **HX**

Programma

- Tafel en excursies
- Het leegstandsprobleem, de context
- Agendapunten
- Wiens probleem?
- Afsluitend

Reizende tafel

Apeldoorn, Zutphen, Deventer, Voorst, Brummen, Epe, Lochem

- Stedendriehoek nieuwe stijl:
  - van government naar governance
  - inzetten op een goed vestigingsklimaat
- vanuit IJssellandschap en IJsselhoeven een (reizende) tafel over leegstand en herbestemming
- doel: leegstand en herbestemming agrarische gebouwen op politieke agenda + oplossingen

Hof te Oxe, Epse

tijdelijk gebruik, kennen we de markt?

zorg als oplossing; financiering van hergebruik

De Middenhof, Terwolde

Noordkamp, Harfsen

rood voor rood, asbest, slopen, saneren

Landgoed Tongeren, Epe

selectie en ruimtelijke kwaliteit

Toekomstperspectief

tijd van vrijkomende karakteristieke boerderijtjes is voorbij

boerderijen tov andere leegstand

- omvang, oppervlaktes
- probleem bij een bijzondere categorie: 1970 – 2000, asbest en aantal
- boerderijen komen langzaam vrij
- afbraak behoudt blijkbaar waarde bv via rood voor rood
- er is een milieuprobleem
- overheid onderkent het probleem?

Maatschappelijke context

- gemeentes zijn drukker met kernen; daar woningbouw concentreren
- probleem wordt nog groter: bouwhausse na 1 april 2015; weer niets geregeld
- agrarische sector is goed georganiseerd maar is de toekomst duidelijk? Goodwill, gun factor
- overheid is een procedure-bewaker geworden als het gaat om het gebruik van de ruimte

gegevens S3H

Prognose Stedendriehoek

Stoppende agrarische bedrijven

- 810 (44%) bedrijven gaat stoppen
- 955.000 m² (29%) agrarische gebouwen komt vrij
- 477.500 m² mogelijke leegstand

Agendapunten, zoeken oplossingen

- Keuzes en kenmerken
- Regelgeving en ruimtelijke kwaliteit
- Markt en Tijdelijkheid
- Sloop en asbest

Keuzes en kenmerken

Hanteer een sloopladder © dirk baalman

M Monumenten sloop je niet

M Waar de **m**arkt van houdt, sloop je niet

U Waar **u**itstel kan zoek je naar een tijdelijke oplossing

S De rest kan worden gesloopt

Keuzes en kenmerken

- Dat betekent wel
  - dat je het monumentenbeleid op orde hebt;
  - dat je weet wat ‘markt’ betekent;
  - dat je tijdelijkheid definieert
- Het betekent ook dat je weet waar het over gaat: aantal, kwaliteit, betrokkenheid, economische potentie

Regelgeving en ruimtelijke kwaliteit

- Indien tijdelijkheid, sloop, asbest etc tot nieuwe beleid leidt dan zal het VAB-beleid aangepast moeten worden
- Principe: een goede balans tussen
  - ‘loslaten’, woningbouw, geen extra eisen bovenop monumentenstatus
  - bewaken, eisen aan ruimtelijke kwaliteit

Markt

- De markt = commercieel én maatschappelijk/van mensen
- Kennen we die voldoende?
- Identificeren nieuwe groepen en initiatieven op het platteland
- Actieve marktbenadering
- Tijdelijk gebruik: markt?, experimenteermogelijkheid

Saneren, sloop en asbest

- We hebben instrumenten nodig om de sloop te activeren
- Voor nieuwbouw: statiegeldregeling, 'stal voor stal'
- Rood voor Rood van de markt halen; alternatieven: bv 'zon op het erf'
- Asbest
  - Voor bestaande ondernemingen: nu regelen; ook stoppen is ondernemen
  - Voor gestopte bedrijven: de wet het werk laten doen?

Wie is aan zet en waarom?

- Eigenaar: gestopt, stoppend, doorgroeiend
- Overheid: wat voor regio, gemeente wil je zijn?
- Maatschappij: nieuwe initiatieven, leefbaarheid
- Wetgever: meer toestaan?
- LTO: niet nog 'n keer laten gebeuren

Afsluitend

- Niet alleen: Overheid ga ermee aan de slag; sta meer toe, etc
- Maar ook: Het is een probleem van ons allemaal en een kans voor duurzaamheid, educatie, andere woonvormen, tegengaan grootschaligheid, andere partijen .....

